

Clarence Coulton Andersson

Från: Eklöf Anna <Anna.Eklof@skr.se>
Skickat: den 12 maj 2020 10:58
Till: Clarence Coulton Andersson
Ämne: Svar på fråga angående Robertsfors bostadsstiftelse

Hej,

Du kontaktade mig förra veckan med frågan om huruvida det är riktigt att fullmäktige i Robertsfors ska ansvarspröva den verkställande funktionären i verksamhetsstiftelsen Robertsfors bostadsstiftelse. Jag har tittat på stiftelsens stadgar som du skickat och samrått med vår juridiska avdelning. Jag vill vara noga med att betona att mitt svar nedan inte på något sätt berör eller tar ställning till själva sakfrågan, alltså huruvida det finns brister i förvaltningen eller ej, utan enbart handlar om ifall den verkställande funktionären i stiftelsen ska ansvarsprövas av fullmäktige i Robertsfors kommun.

Det korta svaret på frågan är att vi anser att det inte är rimligt att fullmäktige ansvarsprövar den verkställande funktionären. Dock vill jag tillägga att det är en komplicerad fråga, men att svaret grundas på vad som kan anses rimligt med tanke på vad ansvarsprövningen syftar till. Jag utvecklar resonemanget här nedan.

Stiftelselagen 4 kap 11 § innehåller bestämmelser om revisionsberättelsen och dess innehåll. Bestämmelserna överensstämmer i stort sett med dem som gäller för revisionsberättelsen avseende ett aktiebolag eller en ekonomisk förening. En skillnad i jämförelse med vad som föreskrivs i ABL och LEF är dock att 4 kap. 11 § SL inte innehåller någon bestämmelse om att revisorn skall uttala sig i frågan om ansvarsfrihet. Bakgrunden till denna skillnad är att stiftelsen saknar ägare eller medlemmar och att det till följd därav inte finns någon som lagstiftaren naturligen kan anförtro uppgiften att besluta om ansvarsfrihet.

Detta gäller alltså generellt i stiftelser. Men vi vet att i kommunala stiftelser så uttalar sig revisorerna inte sällan i ansvarsfrågan. Det handlar om att saken kommer i ett annat läge om stiftaren föreskrivit i förordnandet att revisorn skall göra ett uttalande i frågan. En sådan föreskrift **måste** följas av revisorn (detta följer av 4 kap 9 § tredje stycket SL). En skyldighet för revisorn att uttala sig i frågan om ansvarsfrihet får även anses föreligga om stiftelseförordnandet innehåller en föreskrift om att någon ska pröva frågan om ansvarsfrihet. Detta är vanligt i stiftelser som bildats av kommuner och regioner där det brukar anges att fullmäktige ska besluta om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna i stiftelsen. Det handlar om att ge fullmäktige ett utrymme att styra och utöva kontroll över verksamheten och de uppdrag som fullmäktige givit.

I stadgarna för Robertsfors bostadsstiftelse framgår att styrelsen är svarar för förvaltningen av stiftelsens angelägenheter och organisation och att den, inom eller utom sig, utser en verkställande funktionär som svarar för den löpande förvaltningen enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Den verkställande funktionären svarar också för stiftelsens bokföring. Vidare framgår i stadgarna att revisorerna granskar styrelsens och den verkställande funktionärens förvaltning. Det framgår också att revisorerna kan ge anmärkning och att revisionsberättelsen "skall innehålla ett särskilt uttalande huruvida ansvarsfrihet för förvaltningen tillstyrkes eller ej". I den sista meningen här pekas inget organ uttryckligen ut, utan det är upp till läsaren att tolka om uttalandet inbegriper endast styrelsen eller också den verkställande funktionären.

I ett bolag är VD ett bolagsorgan, och ska också granskas av revisor och ansvarsprövas av stämman. I en stiftelse finns inget motsvarande organ. Det finns enbart styrelsen (eller en förvaltare, vilket inte är fallet i denna stiftelse). Det är rimligt att det då är denna styrelse, som utsetts av stiftaren fullmäktige, som också ansvarsprövas av fullmäktige. Den verkställande funktionären i sin tur har fått sitt uppdrag av stiftelsens styrelse, och kritik kan då riktas av styrelsen mot den verkställande funktionären om denne brustit i sitt uppdrag.

Jag vill också här lägga till några ord om möjligheten att rikta skadeståndskrav enligt stiftelselagen, mot någon eller några personer. Det viktigt att betona att det, enligt den särskilda skadeståndsregeln i stiftelselagen 5 kap 1, är styrelseledamöter som är ersättningskyldiga om de "vid fullgörandet av sitt uppdrag uppsåtligen eller av

oaktsamhet orsakat skada för stiftelsen”. Med andra ord, inget krav på skadestånd med stöd av stiftelselagen, kan riktas mot den verkställande funktionären oavsett om fullmäktige ansvarsprövar denne eller ej.

Jag hoppas att mitt resonemang här ovan ger er vägledning kring hur ni kan ta frågan vidare. Hör gärna av dig om det finns ytterligare frågor,

Vänligen,

Anna Eklöf
Utvecklingsledare
Avdelning Ekonomi och styrning

Sveriges Kommuner och Regioner

Hornsgatan 20
118 82 Stockholm
+46 8 452 73 55
+46 72 584 74 43
www.skr.se